

VERORDENING PA COËXISTENTIE TEELT 2008

Verordening van het Productschap Akkerbouw van 5 juni 2008 houdende regels over de teelt van toegelaten of vergunde gg-gewassen naast de teelt van biologische en gangbare gewassen (Verordening PA coëxistentie teelt 2008)

Het bestuur van het Productschap Akkerbouw;
Gelet op de artikelen 93, 95, 104, eerste en derde lid, van de Wet op de bedrijfsorganisatie en op de artikelen 8, 17 en 18 van het Instellingsbesluit Akkerbouwproductschappen;
Gehoord de Commissie Teeltaangelegenheden;

Besluit:

§ 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

Deze verordening verstaat onder:

a.	productschap	: Productschap Akkerbouw;
b.	bestuur	: bestuur van het productschap;
c.	dagelijks bestuur	: dagelijks bestuur van het productschap;
d.	voorzitter	: voorzitter van het productschap;
e.	secretaris	: secretaris van het productschap;
f.	commissie	: Commissie Teeltaangelegenheden;
g.	coëxistentie	: het naast elkaar bestaan van genetisch gemodificeerde, biologische en gangbare teelten;
h.	ondernemer	: de natuurlijke of rechtspersoon die een onderneming drijft waarvoor het productschap is ingesteld;
i.	ggo-teler	: de ondernemer die gg-gewassen teelt of laat telen;
j.	niet-ggo teler	: de ondernemer die geen gg-gewassen teelt en niet onder de in onderdeel k opgenomen definitie valt;
k.	ggo-vrije teler	: de biologische en andere ondernemers die geheel ggo-vrij willen blijven en dit integraal in hun bedrijfsvoering hebben doorgevoerd en tevens kunnen aantonen dat hun afnemers specifieke markteisen stellen met betrekking tot de 'ggo-vrije' status van de eindproducten;
l.	ggo-vrij gedefinieerde markt	: markt waarbij afnemers specifieke eisen stellen met betrekking tot de 'ggo-vrije' status van de eindproducten;
m.	afnemers	: tussenhandelaren, detailhandel (retail) en consumenten;
n.	Besluit ggo	: Besluit genetisch gemodificeerde organismen Wet milieugevaarlijke stoffen (Staatsblad 1993, 435);

- o. toegelaten : conform het in paragraaf 3.3 van het Besluit ggo bepaalde dan wel conform Verordening (EG) 1829/2003 op de Europese markt toegelaten voor teelt;
- p. vergunde : conform het in paragraaf 3.2 van het Besluit ggo bepaalde vergund;
- q. gg-gewassen : genetisch gemodificeerde rassen van aardappelen, suikerbieten en maïs;
- r. aardappelen : planten van de soort *Solanum tuberosum*;
- s. aardappelopslag : aardappelplanten gegroeid uit op een perceel achtergebleven aardappelknollen of zaad;
- t. suikerbieten : planten van de soort *Beta vulgaris*;
- u. suikerbietenschieters : suikerbieten die al in het eerste jaar tot de vorming van zaad zijn overgegaan (dit gaat gepaard met stengelverlenging, of te wel het 'schieten');
- v. suikerbietenopslag (onkruidbieten) : suikerbieten gegroeid uit zaad gevallen op een perceel waarop in een voorafgaand teeltseizoen suikerbieten zijn geteeld;
- w. maïs : planten van de soort *Zea mays*;
- x. isolatieafstand : horizontaal gemeten afstand tussen het hart of eerste plant van de rij met gg-gewassen en het hart of eerste plant van de rij met niet gg-gewassen van dezelfde plantensoort bij verschillende telers;
- y. perceel : een ononderbroken oppervlakte grond, in eigendom of in gebruik bij een onderneming, waarop één soort gewas geteeld wordt;
- z. belendend : aangrenzend.

§ 2 Verplichtingen

Artikel 2

1. De ggo-teler meldt tijdig schriftelijk aan en overlegt tijdig met telers van belendende percelen en telers waarvan de percelen binnen de isolatieafstanden van de toegelaten of vergunde gg-gewassen liggen, over zijn voornemen om toegelaten of vergunde gg-gewassen te telen. Aan de verplichting van tijdigheid is niet voldaan na het passeren van de datum van 31 januari van het jaar waarin hij van plan is toegelaten of vergunde gg-gewassen te telen.
2. De ggo-vrije teler meldt schriftelijk binnen twee weken nadat de ggo-teler aan het bepaalde in het eerste lid heeft voldaan aan deze ggo-teler dat hij teelt voor de ggo-vrij gedefinieerde markt, zodat de ggo-teler de benodigde isolatieafstand in acht kan nemen.
3. De ggo-teler is verplicht vóór 1 februari zijn voornemen om toegelaten gg-gewassen te telen kenbaar te maken door middel van registratie bij het 'Register ggo-teelt'.

Artikel 3

De ggo-teler is verplicht tenminste de navolgende isolatieafstanden in acht te nemen:

- a. bij niet-ggo telers: 3 meter voor aardappelen, 1,5 meter voor suikerbieten en 25 meter voor maïs;
- b. bij ggo-vrije telers: 10 meter voor aardappelen, 3 meter voor suikerbieten en 250 meter voor maïs.

Artikel 4

Zowel de ggo-teler, als de niet-ggo teler en de ggo-vrije teler nemen maatregelen om de producten van toegelaten of vergunde gg-gewassen en niet gg-gewassen tijdens teelt, bewerking, verwerking, transport en opslag strikt te scheiden. Tijdens de teelt betreft dit in het bijzonder:

- a. het bestrijden van aardappelopslag;
- b. het bestrijden van suikerbietenschieters;
- c. het bestrijden van suikerbietenopslag (onkruidbieten).

§ 3 Overige bepalingen

Artikel 5

1. Het bestuur kan op een daartoe strekkend schriftelijk en gemotiveerd verzoek bij besluit, gehoord de commissie, vrijstelling verlenen van het bepaalde in de artikelen 2, 3 en 4 van deze verordening en daarbij nadere voorschriften stellen.
2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt bekend gemaakt in het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie en treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van bekendmaking, tenzij het betreffende besluit anders bepaalt.
3. De secretaris is namens het bestuur bevoegd op schriftelijk verzoek van de ondernemer ontheffing te verlenen van het bepaalde in de artikelen 2, 3 en 4 en daarbij nadere voorschriften vast te stellen.

Artikel 6

Het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2, 3 en 4 waarbij aan ondernemers verplichtingen worden opgelegd, is mede bindend voor andere natuurlijke en rechtspersonen, voor zover deze handelingen verrichten die bedrijfsmatig in de ondernemingen waarvoor het productschap is ingesteld, plegen te worden verricht.

Artikel 7

Op overtredingen van het bepaalde bij of krachtens deze verordening worden tuchtrechtelijke maatregelen gesteld.

§ 4 Slotbepalingen

Artikel 8

Deze verordening treedt in werking op een door de voorzitter, namens het bestuur, bij besluit te bepalen datum.

Artikel 9

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening PA coëxistentie teelt 2008.

Den Haag, 5 juni 2008

Th.A.M. MEIJER
voorzitter

M. ELEMA
secretaris

TOELICHTING

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2008 is het Productschap Akkerbouw ingesteld (Stb. 2007, 548). Het Productschap Akkerbouw heeft de autonome taken overgenomen van zowel het Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten (GZP), dat tot die datum heeft bestaan, alsook die van het Hoofdproductschap Akkerbouw (HPA).

Gelet op artikel 20, derde lid, (GZP) onderscheidenlijk artikel 20a, tweede lid, (HPA) van het Instellingsbesluit akkerbouwproductschappen blijven de verordeningen en besluiten van genoemde productschappen rechtsgeldig totdat het Productschap Akkerbouw verordeningen respectievelijk besluiten ter zake heeft vastgesteld en deze in werking zijn getreden.

Onderhavige verordening kent zijn voorganger in een gelijknamige, door het bestuur van het Hoofdproductschap Akkerbouw vastgestelde maar nog niet goedgekeurde verordening.

De Commissie Teeltaangelegenheden

De primaire sector heeft ervoor gekozen om het bestuur van het PA te kunnen adviseren vanuit de specifiek daartoe ingestelde Commissie Teeltaangelegenheden.

De leden van de Commissie Teeltaangelegenheden worden door het bestuur benoemd op voordracht van LTO-Nederland, de Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV), CNV Bedrijvenbond en FNV Bondgenoten. De commissie is daardoor een goede afspiegeling van de betreffende sector.

De Commissie heeft tot taak met het oog op het specifieke karakter van het beleidsterrein teeltaangelegenheden:

- a. gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan het bestuur ten aanzien van teeltaangelegenheden;
- b. het (doen) ontwerpen van, door het bestuur vast te stellen, verordeningen inzake de teelt alsmede de financiering van projecten en instellingen;
- c. het formuleren van, door het bestuur vast te stellen, (meerjaren)begrotingen inzake het benodigde budget voor de (mede) te financieren projecten en instellingen;
- d. het nemen van besluiten over besteding van het beschikbaar gestelde budget;
- e. het houden van toezicht op de (mede) gefinancierde projecten en instellingen;
- f. het voeren van extern overleg in relatie tot het taakgebied;
- g. het extern vertegenwoordigen van het productschap inzake het beleidsterrein teeltaangelegenheden;
- h. het geven van advies inzake de financiering van de commissies alsmede de ondersteunende secretariële en administratieve activiteiten door het productschap;
- i. het verlenen van ontheffingen in gevallen waarin bij verordening daartoe de mogelijkheid is geopend.

Doelstelling van de regeling

De verordening vloeit voort uit het convenant Coëxistentie Primaire Sector van november 2004. Het convenant geeft invulling aan de Nederlandse coëxistentiestrategie, die op grond van de Europese Coëxistentie richtsnoeren (2003/556/EG) en artikel 26 a Richtlijn 2001/18/EG gevraagd wordt. De Nederlandse overheid heeft in haar beleidslijn van oktober 2003 aangegeven dat de verantwoordelijkheid voor de invulling van coëxistentie in de eerste plaats bij de rechtstreeks belanghebbenden ligt en dat het vaststellen van coëxistentiemaatregelen door deze belanghebbenden dient plaats te vinden.

Doelstelling van de regeling is om invulling te geven aan coëxistentie in de primaire sector, waarbij door middel van maatregelen de gescheiden teelt van toegelaten en vergunde ggewassen naast biologische en gangbare gewassen mogelijk moet worden. De verordening heeft tot doel een zo groot mogelijke keuzevrijheid te realiseren en bevat de verplichte maatregelen waarmee ongewenste vermenging van toegelaten en vergunde ggewassen

met biologische en gangbare gewassen en de mogelijk daaruit voortvloeiende directe economische schade voorkomen wordt.

In het convenant is vastgesteld dat de teler bij het voldoen aan de verplichtingen in deze verordening niet langer schadelijkt is voor schade door vermenging. In het uitzonderlijke geval dat er in een dergelijke situatie toch schade ontstaat, zijn de convenantpartijen overeengekomen dat gelaedeerde telers onder bepaalde voorwaarden – onder andere dat aantoonbaar sprake is van schade en dat die niet veroorzaakt is door eigen toedoen – in aanmerking komen voor een schadevergoeding voor de directe economische schade (o.a. omzetverlies en eventuele analysekosten) die het gevolg is van vermenging. Hiervoor wordt een schadefonds in het leven geroepen.

Toelichting definities en artikelen

Artikel 1, onderdeel l: ggo-vrij gedefinieerde markt.

Het gaat hierbij om gewassen waarvoor ook een ggo-variant op de markt is.

Artikel 1, onderdeel o: toegelaten.

Genetisch gemodificeerde gewassen die conform het bepaalde in paragraaf 3.3 (inzake doelbewuste introductie in het milieu door het in de handel brengen) van het Besluit genetisch gemodificeerde organismen Wet milieugevaarlijke stoffen (Staatsblad 1993, 435, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 3 augustus 2004, staatsblad 2004, 418) dan wel conform Verordening (EG) 1829/2003 (inzake genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders, PbEU L 268) op de Europese markt zijn toegelaten voor teelt.

Artikel 1, onderdeel p: vergunde.

Genetisch gemodificeerde gewassen die conform het bepaalde in paragraaf 3.2 (inzake doelbewuste introductie in het milieu voor overige doeleinden) van het Besluit genetisch gemodificeerde organismen Wet milieugevaarlijke stoffen (zie onder artikel 1, onderdeel o) vergund zijn. Het betreft onder andere veldproeven met gg-gewassen waarvoor een vergunning vereist is. Registratie vindt plaats bij de vergunningsaanvraag bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu.

Artikel 1 onderdeel x: isolatieafstand.

De isolatieafstanden dienen in principe gerealiseerd te worden op het bedrijf van de ggo-teler. In de ruimte van de isolatieafstand dienen gewassen van een andere plantensoort dan wel geen gewassen te staan. Openbare ruimte (sloten, wegen e.d.) mag meegerekend worden. Tussen toegelaten of vergunde gg-gewassen van verschillende telers zijn de in de verordening opgenomen isolatieafstanden niet van toepassing.

De ggo-teler dient bij de afzet te voldoen aan de voorschriften van Verordening (EG) 1830/2003 (betreffende de traceerbaarheid en etikettering van genetisch gemodificeerde organismen en de traceerbaarheid van met genetisch gemodificeerde organismen geproduceerde levensmiddelen en diervoeders en tot wijziging van Richtlijn 2001/18/EG).

Zoals in het convenant is vastgesteld kunnen isolatieafstanden naar aanleiding van nieuwe feiten, bijvoorbeeld voortkomend uit monitoring of onderzoek, op basis van consensus van de convenantpartijen aangepast worden.

De te wijzigen isolatieafstanden worden aan het bestuur PA voorgelegd in een ontwerp wijzigingsverordening.

Artikel 2, eerste en tweede lid.

Ten behoeve van de schriftelijke melding stelt het PA op verzoek een standaardformulier beschikbaar.

Ggo-telers voeren overleg met niet-ggo-telers en ggo-vrije telers over afstemming van bouw- en teeltplannen.

Artikel 2, derde lid.

Het 'Register ggo-teelt' wordt in opdracht van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bijgehouden.

Artikel 6.

De verordening heeft betrekking op alle vormen van teelt, waaronder ook veldproeven en volkstuinteelt.

Artikel 8.

De voorzitter besluit nadat hij van de convenantpartners via de Stuurgroep Coëxistentie Afspraken daarover een bij unanimitie vastgesteld voorstel heeft ontvangen. De verordening wordt na inwerkingtreding binnen 3 jaar na de eerste commerciële teelt van gg-gewassen geëvalueerd.

De nadere motivering van de noodzaak van publieke regelgeving i.c. de verordening

Het productschap is als publiekrechtelijke organisatie ingesteld voor alle ondernemingen in de akkerbouw. Alle ondernemingen dienen zich te houden aan de verplichte maatregelen in het kader van coëxistentie zoals die in het convenant zijn vastgesteld en in de verordening zijn opgenomen. Zonder de verordening kan het naast elkaar bestaan van toegelaten of vergunde gg-gewassen en niet gg-gewassen in het geding komen.

De afweging ten opzichte van private alternatieven

Om te bewerkstelligen dat de gehele sector zich aan de verplichtingen (zoals opgenomen in de publieke regelgeving) houdt, is het niet mogelijk door middel van bijvoorbeeld private afspraken tot een zelfde resultaat te komen. Het algemeen verplichtende karakter van publieke regelgeving geniet de voorkeur boven het vrijwillige karakter van private afspraken. Voor het welslagen van de doelstellingen is het namelijk vereist dat de verplichtingen algemeen worden nageleefd.

De uitvoerings- en handhavingsaspecten van de verordening

De controle op de verplichtingen die in onderhavige verordening zijn opgenomen, gebeurt door de controle die plaatsvindt in het kader van teeltcertificeringsschema's waarin de verplichte maatregelen zijn opgenomen of naar verwezen wordt. Bedoeld wordt bijvoorbeeld: het certificatieschema 'Voedsel- en Voedselveiligheid Akkerbouw (VVAK)' dan wel de individuele schema's voor aardappel, suikerbieten, gzp en de GMP B6 standaard 'Teelt van voedermiddelen'. Ggo-telers dienen te beschikken over een teeltcertificaat voor het betreffende gg-gewas.

Op grond van artikel 104 van de Wet op de bedrijfsorganisatie worden de overtredingen van verbodsbepalingen van deze verordening tuchtrechtelijk gehandhaafd. Op basis van de berechtingsrapporten van de door het bestuur aangewezen toezichthouders worden door de voorzitter de zaken aanhangig gemaakt bij het tuchtgerecht.

De rechtsgang van de tuchtrechtelijke handhavingprocedure is geregeld in de Wet tuchtrechtspraak bedrijfsorganisatie 2004.

De tuchtrechtelijke maatregelen die op overtreding van de verordening kunnen worden gesteld, zijn:

- a. berisping;
- b. geldboete van ten hoogste € 4.500,-;
- c. openbaarmaking van de uitspraak op kosten van de betrokkene;
- d. het onder verscherpte controle stellen van het bedrijf van de betrokkene op zijn kosten voor ten hoogste twee jaren.

Indien de waarde van de goederen, met betrekking tot welke een overtreding is begaan, of de waarde van het wederrechtelijk genoten voordeel dat geheel of gedeeltelijk door middel van de overtreding is verkregen, hoger is dan € 1.135,-, kan een geldboete worden opgelegd van ten hoogste € 11.250,-.

De financiële gevolgen van de verordening

De kosten van handhaving worden door de telers van aardappelen, suikerbieten en maïs in de tarieven van controle in het kader van certificering opgebracht.

Toedelen bestuursbevoegdheden

Het bestuur is bevoegd vrijstelling te verlenen van het in artikel 2, 3 en 4 bepaalde. Een dergelijke vrijstelling zal alleen in zeer bijzondere omstandigheden verleend worden. Het gaat hierbij om vrijstelling voor meerdere telers in verband met bijvoorbeeld natuurrampen of epidemieën.

De secretaris is namens het bestuur bevoegd om ontheffingen te verlenen van het in artikel 2, 3 en 4 bepaalde.

De omstandigheden waaronder ontheffing verleend kan worden, betreffen bijzondere omstandigheden. Een ontheffing wordt bij grote uitzondering verleend en alleen met instemming van de convenantpartijen via de Stuurgroep Coëxistentie Afspraken. De voorwaarden voor ontheffing zien erop toe dat de uitvoering van de verordening zoveel mogelijk gehandhaafd blijft. Een ontheffing betreft een beperkte periode.

In de ontheffing wordt tevens opgenomen dat de betreffende teler aan direct belanghebbenden schriftelijk melding maakt van het verkrijgen van deze ontheffing.

Een omstandigheid waarbij een ontheffing noodzakelijk is, is de zaaizaadproductie van suikerbiet (ontheffing van het bepaalde in artikel 4 onderdeel b).

Notificatie

De voorgangers van onderhavige verordening, alsmede de wijzigingen, zijn gemeld aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen ter voldoening aan artikel 8, eerste lid, van Richtlijn nr. 98/34/EG van het Europees Parlement en de Europese Unie van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG L 204), zoals gewijzigd bij Richtlijn nr. 98/48/EG van 20 juli 1998 (PbEG L 217).

Aangezien onderhavige verordening geen inhoudelijke wijzigingen kent ter zake, is in overleg met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit besloten de nieuwe verordening niet apart te melden.

Den Haag, 5 juni 2008

Th.A.M. MEIJER
voorzitter

M. ELEMA
secretaris